

Storsatsning på MAX IV av Wallenbergstiftelsen

Nu får den planerade MAX IV synkrotronljusanläggningen i Lund ytterligare finansiell uppbackning. Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse har beslutat att anslå 400 miljoner kronor för världsledande experimentstationer för forskning bl.a. på biomolekyler, material och nanopartiklar vid den planerade anläggningen. Beskedet kommer bara några dagar efter det att de statliga finansiärerna gett klartecken att börja bygga.

– Det här är fantastiskt roligt och avgörande för den vetenskapliga utvecklingen vid anläggningen. Forskargrupper runt om i landet kan nu gå igång med detaljplaner och konstruktion av de världsledande experimentstationer som ska stå klara 2015 när anläggningen är klar. Beskedet blir också en stark stimulans för andra intressenter och länder att investera i MAX IV, säger MAX-IV laboratoriets styrelseordförande professor Lars Börjesson.

Även Lunds universitets rektor professor Per Eriksson gläder sig åt beslutet.

– Vi tackar varmt för det förtroende som Wallenbergstiftelsen visar oss, säger han. Med det mest koncentrerade ljuset från Lund vill vi bli till nytta för både vetenskap och näringsliv i vårt land och internationellt.

– Vi anser att MAX IV har potential att utvecklas till en anläggning av världsklass vilket kommer att gynna svensk forskning säger Wallenbergstiftelsens vice ordförande Peter Wallenberg Jr.

Anslaget är avsett att finansiera minst sex experimentstationer. Det förväntas att 25 % av kostnaderna täcks av svenska universitet och forskningsinstitutioner. Stiftelsen förväntar sig att en prioritering av vilka experimentstationer som skall byggas specificeras till våren.

Stiftelsen sätter av ytterligare 60 miljoner kronor som ska användas till att utveckla kompetensen hos unga forskare. Dessa ska få möjligheter att arbeta utomlands vid världsledande laboratorier inom synkrotronljusfältet för att sedan återvända och berika forskningen vid MAX IV. Det är ett nytt grepp i sådana här sammanhang och något som MAX-labs ledning har stora förhoppningar på.

– Stiftelsens anslag gör det möjligt för MAX IV ta en internationell tätposition inom områden som nanoteknik, strukturbologi och materialvetenskap. Bland nya material arbetar man vid MAX-lab framför allt mycket med material inom energiteknik, säger Nils Mårtensson.

Bakgrund:

MAX-lab är idag ett nationellt laboratorium som levererar synkrotronljus, dvs. intensiv röntgenstrålning, till ett stort antal forskare i vitt skilda vetenskapsområden. MAX IV kommer att bli betydligt större och få världsledande prestanda. Anläggningen består av en 250 meter lång elektron-accelerator och två lagringsringar där den största har en omkrets av 528 m. Synkrotronljuset sänds ut från ringen till anläggningens olika forskningsstationer där experiment görs på biomolekyler, funktionella material, nanostrukturer mm. MAX IV börjar byggas i höst i nordöstra Lund och blir klar i början av 2015.

Verkställande ledamoten i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, professor Göran Sandberg, gs@kaw.se, tel. 0703 181275

Vice ordföranden i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Peter Wallenberg Jr, tel. 08-545 01 780

MAX IV laboratoriets styrelseordförande, professor Lars Börjesson, lars.borjesson@chalmers.se, tel. 0707 535307

MAX IV laboratoriets föreståndare, professor Nils Mårtensson, nils.martensson@maxlab.lu.se, tel. 046 222 9695

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse är Sveriges största privata forskningsfinansiär och har de senaste fem åren delat ut nästan 4 miljarder kronor till främjande för svensk forskning och svenska forskare.